

**Výchovný poradce
v systému poradenských
služeb na ZŠ Rosice**

Osnova přednášky:

1. blok:

- Budování školního poradenského pracoviště
- Prezentace činnosti ŠPP
- Výchovní poradce jako vedoucí ŠPP

2. blok:

- Činnost výchovného poradce v oblastech péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, péče o žáky s neprospěchem a žáky mimořádně nadané, řešení problémů spojených se školní docházkou

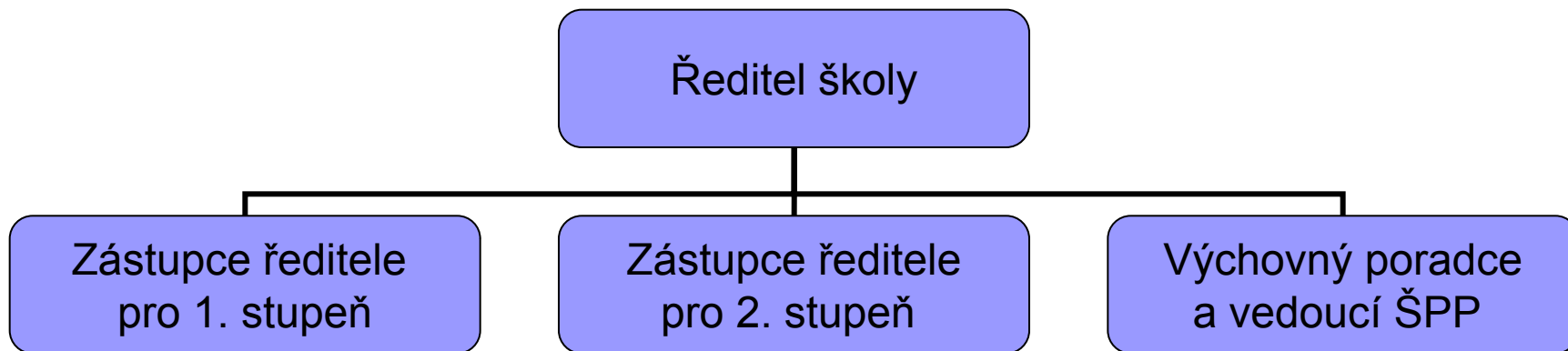
3. blok:

- Činnost výchovného poradce v oblastech kariérní poradenství a prevence a řešení závadového chování žáků

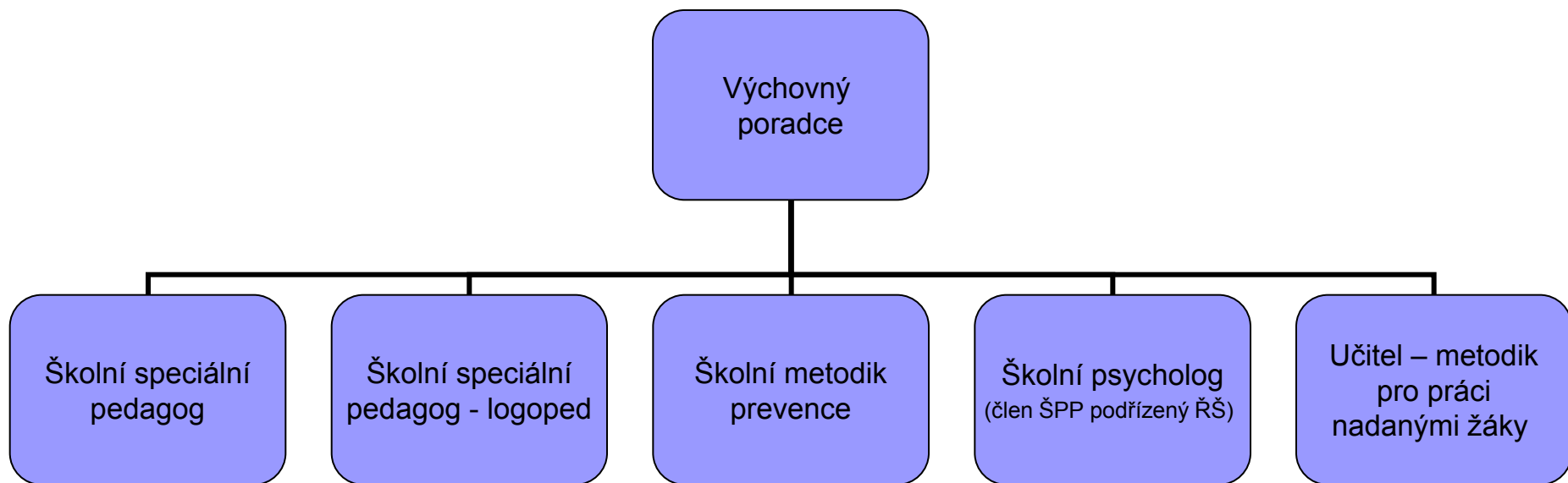
Organizační struktura školy

Školní poradenské pracoviště na naší škole má 6 členů. Začlenění školního poradenského pracoviště do organizační struktury školy:

VEDENÍ ŠKOLY

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE

Proč jsme začali budovat školní poradenské pracoviště

- řešení závadového chování žáků vedlo k přirozené spolupráci výchovného poradce a školního metodika prevence
- začala se dostavovat pozitivní zpětná vazba ze strany kolegů, rodičů i žáků, protože měli s poradenskými službami ve škole první pozitivní zkušenosti; tím však začal růst zájem o poradenské služby, přibývaly problémy k řešení a časového prostoru ubývalo

-
- stále více se ukazovalo, že je potřeba se ve všech oblastech zaměřit více na prevenci než na řešení vzniklých problémů
 - výchovný poradce není profese, ale funkce, kterou vykonává normální učitel a proto není kompetentní řešit široké spektrum problémů, které výchovně vzdělávací proces přináší → potřeba spolupráce s dalšími odborníky

První kroky při budování ŠPP

- neexistovala ještě legislativa, která platí dnes, ve které jsou popsány standardní činnosti členů ŠPP
- začali jsme budovat systém v personálních podmínkách, které jsme ve škole měli – výchovný poradce, školní metodik prevence, učitelka 1. stupně se specializací speciální pedagogika – víc jsme si řekli o své práci, hledali jsme oblasti možné spolupráce, začali jsme vytvářet pracovní náplně v rámci nově vznikajícího školního poradenského pracoviště

-
- ŠPP vzniklo k 1. 9. 2004 – byl sepsán status, náplně práce a plán práce na školní rok 2004/2005, který popisoval, jaké konkrétní aktivity pro jednotlivé oblasti činnosti připravujeme a kdo bude odpovědný za jejich plnění
 - každý měsíc pracovní porada – kontrola plnění plánu práce, příprava akcí, domluva na řešení aktuálních problémů
 - každý týden účast výchovného poradce na poradě vedení školy – předávání informací o aktivitách poradenského pracoviště, jednání s rodiči, zakázky ze strany vedení školy

Prezentace informací o vzniku a činnosti ŠPP

- vznik ŠPP a jeho úloha byla byla s učiteli prodiskutovány na úvodní pedagogické radě, informace ze ŠPP jsou v současné době součástí každé pracovní porady
- informace pro rodiče – na úvodních třídních schůzkách prostřednictvím třídních učitelů, účast VP na třídních schůzkách v 1. třídách
- dopis do všech rodin po nástupu školní psycholožky – vysvětlení činnosti všech členů ŠPP

- informační panel u vchodu do školy
- informace na webových stránkách školy a jejich pravidelná aktualizace
- leták do rodin na počátku každého školního roku – přehled hlavních činností jednotlivých členů ŠPP a nabídka služeb, konzultační hodiny, kontakty, od roku 2007/08 tyto informace v ŽK, leták pouze pro 1. a 2. třídy
- články do měsíčníku Rosa, který se zdarma dostává do každé domácnosti, pravidelné informace o naší činnosti každý měsíc
- v říjnu 2005 beseda o poradenských službách poskytovaných ve škole v místní kabelové televizi

Výchovný poradce v systému poradenských služeb ZŠ Rosice

- Postavení výchovného poradce vyplývá z organizačního řádu školy
- Činnost výchovného poradce je dána náplní práce
- Náplň práce vyplývá z platné legislativy a z potřeb školy
- Hlavní oblasti činnosti jsou zakotveny ve statutu školního poradenského pracoviště

-
- Konkrétní činnosti výchovného poradce jsou na každý školní rok v plánu práce školního poradenského pracoviště, tento plán popisuje činnosti všech členů v jednotlivých oblastech, přílohou plánu je minimální preventivní program ([plán práce ŠPP](#))
 - Výchovný poradce píše na konci každého školního roku závěrečnou zprávu o činnosti školního poradenského pracoviště, ta se stává součástí závěrečné zprávy o činnosti školy ([závěrečná zpráva ŠPP](#))

Základní škola Rosice

Statut školního poradenského pracoviště

Hlavní oblasti činnosti:

1. výchova a vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami
2. péče o žáky nadané a žáky s neprospěchem
3. problémy se školní docházkou – neomluvená a vysoká omluvená absence
4. kariérní poradenství – profesní orientace žáků
5. prevence a řešení závadového chování a sociálně patologických jevů a závadového chování

1. Oblast - výchova a vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

- **zajišťování nebo zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb**
→ koordinace vyšetření žáků ve školských poradenských zařízeních – vydávání dotazníků, kontrola jejich vyplnění, evidence, zajištění odeslání, evidence došlých zpráv, uložení hlavních závěrů do databáze, předání kopie zprávy z vyšetření TU

-
- metodická pomoc při přípravě IVP pro integrované žáky – sledování vývoje legislativy, příprava podkladů pro tvorbu IVP – formulář a „kuchařka“ jak plán vytvořit
 - kontrola a evidence hotových IVP, vedení spisové dokumentace
 - podíl na projednávání IVP s rodiči
 - vyhodnocování efektivity – zpětná vazba od rodičů, třídních učitelů, případně učitelů jednotlivých předmětů i žáků, na základě vyhodnocení péče návrh odměn za péči o integrované žáky

-
- průběžnou péči o tyto žáky zajišťují speciální pedagog a školní psycholog
 - všechny postupy a pravidla péče o žáky s SVP popisuje školní legislativa:
 1. Vnitřní předpis ZŠ Rosice k integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 2. Vnitřní předpis ZŠ Rosice ke slovnímu hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

2. Oblast - péče o nadané žáky a žáky s neprospěchem

- koordinace vyhledávání žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a přípravy návrhů na další péči o tyto žáky → vyhodnocování podnětů od TU, závěrů pedagogických rad
- stále větší pozornost je věnovaná mimořádně nadaným žákům, proto zřízena funkce učitel-metodik péče o nadané žáky

- u žáků s neprospěchem hledání příčin – nejčastěji nechť žáků pracovat a plnit zadané úkoly – jako velmi účinné se ukázalo společné projednání problému za přítomnosti třídního učitele, vyučujícího problémového předmětu a zákonného zástupce za přítomnosti žáka
- jednání má povinnost vyvolat třídní učitel na konci 1. a 3. čtvrtletí pokud je žák z nějakého předmětu hodnocen 5 nebo 4 – 5, z jednání je vždy pořízen zápis, který podepíše všichni účastníci jednání

-
- výchovný poradce pouze eviduje zápisy z jednání a zasáhne pouze na žádost TU – např. pokud se současně projednává kázeňský problém
 - pokud je příčinou jiný problém – např. rodinné problémy, špatné postavení v třídním kolektivu, nedagnostikované poruchy učení nebo chování apod. - pomáhá VP společně s třídním učitelem, případně zákonnými zástupci žáka, hledat řešení

-
- všechny postupy a pravidla péče o žáky v této oblasti popisuje školní legislativa - Vnitřní předpis ZŠ Rosice k zajištění péče o žáky neprospívající a žáky mimořádně nadané

3. Oblast - řešení problémů spojených se školní docházkou

- do této oblasti patří řešení neomluvené absence a zvýšené omluvené absence
- **řešení neomluvené absence** je v souladu s metodickým pokynem k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, kázeňské postihy za neomluvenou absenci jsou přesně popsány ve školním řádu
- velice účinná je pro nás spolupráce s kurátorem pro mládež

- **od roku 2003 se zabýváme i zvýšenou omluvenou absencí** – občas je za ní schované skryté záškoláctví, hlavním cílem v této oblasti je však prevence neprospěchu nebo zhoršování prospěchu, vedení žáků k povinnosti doplňovat si zameškané učivo
- pokud absence přesáhne 100 hodin, vyvolá třídní učitel jednání buď sám nebo za přítomnosti výchovného poradce – vždy začíná jako preventivní pohovor, často vznikne prostor i pro řešení jiných problémů spojených se vzděláváním žáka

-
- z jednání o neomluvené i zvýšené omluvené absenci se vždy pořizuje zápis, jeho závěry jsou pro všechny strany závazné
 - všechny postupy a pravidla péče o žáky v této oblasti popisuje školní legislativa - Vnitřní předpis ZŠ Rosice pro řešení případů neomluvené absence a zvýšené omluvené absence

4. Oblast - kariérní poradenství

- hlavní úloha výchovného poradce → zprostředkovávání informací a administrativní činnosti, ne hodnocení a doporučování konkrétních středních škol
- intenzivní práce je zaměřena na žáky 8. a 9. ročníků, potřebné informace míří i k zájemcům o studium na víceletých gymnáziích

-
- průzkumy a návštěvy ve třídách - předání informací o typech škol, možnostech vzdělávání a následného uplatnění, organizaci přijímacího řízení, apod.
 - informační nástěnky – informace o důležitých termínech, o přípravě k přijímacím zkouškám, o typech škol, změnách v legislativě, vyplňování přihlášek, z úřadu práce, prezentace letáků ze škol, termíny dnů otevřených dveří, apod.
 - příprava podkladů na webové stránky školy
 - články do školního časopisu Rosník a místního časopisu Rosa

-
- organizace Veletrhu středních škol na ZŠ Rosice – hlavní prezentační akce, možnost oslovit jak rodiče a žáky, tak zástupce středních škol
 - spolupráce s náboráři pouze na této akci, výjimečně v rámci vyučování – narušování výuky
 - akce organizačně náročná, ale velmi dobrá zpětná vazba
 - zajišťování skupinových návštěv žáků v informačních a poradenských střediscích úřadu práce

-
- organizace podávání přihlášek – vydávání, kontrola, evidence, vrácení přihlášek žákům
 - metodická pomoc učitelům při přípravě výstupních hodnocení
 - vyhodnocování úspěšnosti přijímacího řízení
 - individuální konzultace pro žáky a rodiče

5. Oblast - prevence a řešení závadového chování a sociálně patologických jevů

- oblast prevence je hlavní náplní práce školního metodika prevence a podrobně je rozpracovaná v minimálním preventivním programu
- **výchovný poradce se na této oblasti podílí:**
 - přípravou a realizací adaptačního pobytu pro žáky 4. a 6. ročníků – kontakt se žáky → navázání pocitu vzájemné důvěry, lepší spolupráce se žáky při řešení případných problémů v budoucnu, odpočinek od „kancelářské práce“

-
- konzultace pro učitele a pomoc při řešení každodenních problémů – nekázeň žáků ve vyučování, problematická jednání s rodiči, apod.
 - konzultace pro učitele při řešení problémů ve třídních kolektivech
 - projednávání hrubých přestupků proti školnímu řádu, podklady pro zápisy z jednání, účast na jednáních výchovné komise

-
- spolupráce s odborem sociální prevence – pokud škola vyčerpá všechny možnosti řešení problému a situace se nezlepší, má se kam obrátit (např. umístování žáků na resocializační pobyty do středisek výchovné péče)
 - k efektivnímu řešení závadového chování žáků je třeba, aby učitelé ve škole spolupracovali a sjednotili svoje postupy

■ k oblasti se vztahuje následující školní legislativa:

1. Vnitřní předpis ZŠ Rosice ke sjednocení hodnocení a klasifikace chování
2. Vnitřní předpis ZŠ Rosice k prevenci a řešení šikanování mezi žáky
3. Vnitřní předpis ZŠ Rosice pro postup v případě výskytu zneužívání, držení či distribuce návykových látek